

M-LEARNING ЯК ВАРІАНТ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ: ПРОБЛЕМИ ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ УКРАЇНИ

Єршова Ольга Леонідівна

Інститут професійної освіти НАПН України

Пандемія COVID-19 в усьому світі та повномасштабне вторгнення РФ до України кинули виклик системі освіти. З одного боку, загострилася проблема зміни педагогічних прийомів роботи з учнями, з іншого – виникла проблема опанування учасниками освітніх процесів нових технологій навчання за допомогою інтернету. Розглянуте мобільне навчання як окремий варіант онлайн навчання. Визначені можливості такої форми навчання. Проаналізовані переваги й недоліки та шляхи їх усунення. Виділені етапи впровадження мобільного навчання.

Ключові слова: *m-learning, дистанційна освіта, мобільні пристрої, навчальний контент.*

Keywords: *m-learning, distance education, mobile devices, educational content.*

Мобільне навчання, або m-learning, - це окремий варіант дистанційної освіти. Його відмінною рисою є використання мобільних пристроїв для набуття нових знань та навичок. Це дозволяє навчатися у будь-який час та в будь-якому місці. Зазвичай користувач займається на власному смартфоні, а програму завантажує на сайті постачальника послуги.

Можливості такої форми навчання:

- Самостійне вивчення теорії у зручному форматі. Теоретичний матеріал зазвичай розділений на невеликі, самодостатні за змістом блоки, які легко засвоїти за короткий час.
- Швидкий доступ до інформації. Матеріали чітко структуровані, знайти потрібну тему нескладно. Крім того, програму завжди можна згорнути та уточнити інформацію в інтернеті.

- Ефективний самоконтроль. У навчальних програмах передбачені системи тестування, ігрові тренажери. Система моментально видає висновок щодо коректності рішення із розбором помилок.

- Спільна робота. M-learning дає можливість спілкуватися з іншими слухачами курсу та викладачем у реальному часі.

- Зворотний зв'язок із розробником програми.

Переваги мобільного навчання першими оцінили власники бізнесу – такий формат замінив традиційні очні тренінги. З приходом електронних освітніх технологій смартфон втрачає статус розважального гаджета та перетворюється на ефективний інструмент отримання потрібних знань.

- Можливість вчитися де і коли завгодно. Для мобільного навчання не потрібне робоче місце, достатньо смартфона з підключеним інтернетом. Заняття не прив'язані до певного часу та місця.

- Безперервність навчання. Вчитися можна на будь-якому доступному пристрої. Робота додатків та обладнання синхронізована. Дані надійно зберігаються у пам'яті.

- Доступність. Щоб отримати знання та навички, не потрібно самостійно підбирати навчальну програму та шукати джерела. До незасвоєних моментів можна завжди повернутися, багаторазово відпрацювати навички за допомогою різних завдань.

- Мобільне навчання обходиться набагато дешевше, ніж традиційні формати – вебінари, курси, очне відвідування лекцій та тренінгів.

- Комунікація. Електронний формат забезпечує оперативний обмін інформацією між учнями та наставником. Багато програм дозволяють користувачам ділитися інформацією та один з одним. Часто одним і тим самим додатком користуються люди з різних міст та країн.

- Необмежений вибір формату подачі матеріалу. Програми містять матеріал у текстових, відео- або аудіофайлах. Програми містять різноманітний контент, що оптимізує процес навчання – робить його більш цікавим та зручним.

- Гейміфікація. Перехід на наступний рівень доступний лише тим, хто витримав випробування. Все це перетворює нудний навчальний процес на захоплююче заняття.

Недоліки мобільного навчання. Мобільне навчання має низку недоліків. Деякі (наприклад, нестабільне з'єднання з Інтернетом або його відсутність) стають непереборною перешкодою.

Погане з'єднання. Основна проблема m-learning у тому, що інтернет є поки що не скрізь.

Неадекватна робота програмного забезпечення

Навчальна програма – це інтелектуальний продукт, результат праці цілої команди розробників.

Основні причини збоїв:

1. Похибки в кодї або дизайні через низьку кваліфікацію програмістів, поверхневе тестування або недбале налагодження продукту перед запуском в експлуатацію. Такі помилки трапляються рідко.

2. Некоректні команди або налаштування користувача – виникають за відсутності контролю даних, що вводяться. Якісне програмне забезпечення забезпечує систему захисту від помилок, викликаних людським фактором.

3. Програмний конфлікт – коли встановлені на мобільному пристрої програми заважають працювати одна одній.

4. Несправність гаджета.

5. Хакерські атаки. Розмір екрану

Мобільні пристрої невеликих розмірів зручно носити при собі, але переглядати документи на маленькому екрані спочатку буде незвично. Якщо працювати на планшеті чи смартфоні довго, відчуття дискомфорту зникає.

Малопотужний акумулятор

Навчальні програми активно витрачають ресурс акумулятора. Варто мати портативний зарядний пристрій.

Неможливість сконцентрувати увагу на навчальному процесі

Мобільне навчання потребує високої самодисципліни, організації. Вміння ігнорувати відволікаючі чинники, концентруватися на найважливішому – корисна якість для професійного та кар'єрного зростання.

Проблеми з розробкою контенту

Недостатньо розділити готову лекцію на короткі закінчені блоки з текстом. Матеріал потрібно переосмислити, піднести по-новому, «оживити» інтерактивними елементами, продумати платформу додатку.

Щоб це зробити, потрібно чітко розуміти цілі та завдання впровадження нової навчальної технології.

Реалізація проєкту мобільного навчання

Основні етапи впровадження m-learning:

1. Визначення цілей та завдань, планування бюджету.
2. Підготовка контенту. Матеріали створюють із нуля або адаптують готовий навчальний курс під поставлене завдання. Для цього виділяють ключові тези, структурують інформацію, розробляють теоретичні та практичні заняття кожного пункту.
3. Вибір платформи. Можна розробити власну чи взяти готову. Хороше рішення - ресурс, адаптований для портативних пристроїв.

При адекватній оцінці власних ресурсів, наявності докладного плану з конкретизацією деталей та строгому дотриманні його пунктів запуск мобільного навчання відбудеться без труднощів.

Висновки

- Мобільне навчання – сучасна технологія дистанційної освіти з використанням портативних пристроїв (планшетів та смартфонів). Вона дозволяє швидко та ефективно навчати із мінімальними витратами.
- Основні переваги m-learning – можливість навчатися, перебуваючи у будь-якому місці, доступність навчання (смартфони є у більшості). Інтеграція мобільної

технології до дистанційної освіти з використанням десктопів (комп'ютера, ноутбука) робить процес навчання безперервним, забезпечує збереження даних.

- Навчальний контент надає оптимальні для швидкого засвоєння короткі тексти, подкасти, аудіо- та відеоуроки. Навчання перетворюється на цікаве та захоплююче заняття.

АНАЛІЗ ГОЛОВНИХ МЕТОДІВ ОБРОБКИ ПРИРОДНОЇ МОВИ

Остапенко Анна Вікторівна

Інститут професійної освіти НАПН України

У статті висвітлено загальний аналіз методів обробки природної мови. Фундаментальні методи природної мови проаналізовані та в цих методах висвітлено головні ознаки за якими досліджують лінгвісти мови з усього світу.

Ключові слова: *штучний інтелект, Chat-GPT, обробка природної мови, комп'ютерні програми, лінгвістичний аналіз, мова.*

Keywords: *artificial intelligence, Chat-GPT, natural language processing, computer programs, linguistic analysis, language.*

Провідні лінгвісти світу проаналізувавши методи обробки природної мови виокремили найпоширеніші методи до цих методів належать: Машинний переклад. Це процес механічного перекладу тексту за допомогою комп'ютерних програм з однієї людської мови на іншу. Сьогодні машинний переклад використовує ШІ та Chat-GPT. Для того, щоб повністю вирішити проблеми перекладу, потрібно багато типів інформації, яку мають люди (наприклад, розуміння семантики, синтаксису та концепцій реального світу).

Аналіз дискурсу. Цей метод має кілька завдань, які пов'язані із завданнями для визначення контекстної інформації, яка є корисною для виконання інших завдань, таких як розділення анафори. Визначення структури дискурсу пов'язаного тексту, тобто зв'язків між репліками мови, такими як контраст і пояснення, є одним із таких